

Лекция¹
„Ролята на особените мнения“
Рут Бадер Гинсбърг
(Hon. Ruth Bader Ginsburg*)

Биографичните бележки за съдия Гинсбърг, достойни сами по себе си да бъдат отделна статия, са дело на Мартин Бъбаров. Именно поради значимостта им решихме да започнем статията с тях/бел.ред./

На 15 март 2015 г. най-възрастният понастоящем съдия във Върховния съд на Съединените американски щати Рут Джоан Бейдър Гинсбърг (Ruth Joan Bader Ginsburg) навърши 82 години, от които повече от 50 са отдадени на правото в различни професионални поприща. Работата ѝ във Върховния съд не е плод на щастлива случайност, а на постоянни усилия и успехи не само в академичен план, но и в последователната ѝ практиката като адвокат и федерален съдия.

Назначението ѝ като съдия във Върховния съд през 1993 г. е белязано от безпрецедентно изслушване в Сената, на което отказва да се ангажира с конкретни отговори за бъдещата ѝ практика като съдия по някои теми, поляризиращи американското общество (сред тях правото на аборт, правата на хората в неравностойно положение, отделянето на църквата от държавната власт, правата на малцинствата). Нежеланието ѝ да даде отговор, известно като „прецедентът Гинсбърг“, се основава на разбирането, че поемането на ангажимент от съдията за конкретно становище по бъдещи дела на практика уронва престижа и независимостта му, като принизява функцията му.

Плодотворната ѝ практика като учен, адвокат, федерален съдия и съдия във Върховния съд е пример за един достоен професионален път въпреки трудностите, пред които се изправя от университета до встъпването в длъжност като върховен съдия. Последователното отстояване на идеите, безупречният професионален път и непримиримостта ѝ към несправедливостта са само някои от причините за множеството ѝ последователи от студентските скамейки до колегите и във Върховния съд.

1. Образование

Рут Бейдър Гинсбърг получава бакалавърската си степен от Университета в Корнел (University of Cornell) в щата Ню Йорк през юни 1954 г. През есента на 1956 г. започва обучението си по право в Юридическия факултет на Харвардския университет (Harvard Law School), където учи и нейният съпруг Мартин Гинсбърг, за когото се омъжва две години по-рано. Мартин Гинсбърг завършва с отличие Харвардския университет през 1958 г. и намира работа в Манхатън, Ню Йорк, където го очаква бъдеще на международно признат данъчен специалист. Мартин, Рут и невръстната им дъщеря Джейн заминават за Ню Йорк, като преместването на семейството е причината Рут да прекъсне обучението си в Харвард, за да го продължи в Колумбийския Университет (Columbia Law School). Там през 1959 г. заедно със своя състудент Ричърд Гивънс завършват първи по успех във випуска.

2. Професионално развитие

Професионалният път на Рут Бейдър Гинсбърг не започва веднага след завършването на университетското ѝ образование независимо от завидните ѝ академични успехи в няколко университета от „бръшляновата лига“. През 60-те години на миналия век широко разпространеният сексизъм ограничаваше възможностите за кариера на високо квалифицираните жени. На практика професионалните занимания с право по това време са нетипични за жените, за което свидетелства и броят на приетите в юридическите факултети. В годината, когато Рут Бейдър Гинсбърг се записва в Харвардския университет, тя е една от деветте жени във випуск от петстотин души.

2.1. Научна и адвокатска кариера

След множество откази да бъде наета Рут Бейдър Гинсбърг успява да намери работа в областта на правото като съдебен помощник на съдия Едмънд Палмиери във федералния съд в щата Ню Йорк в края на 1959 г. В периода от 1961 г. до 1963 г. участва в изследователски проект на Колумбийския университет, в чийто рамки проучва шведското гражданско процесуално право и издава книга съвместно с Андерс Бруцелиус (Bader, Ginsburg Ruth; Bruzelius, Anders; Civil Procedure in Sweden, Martinus Nijhoff, The Hague, Netherlands, 1965).

През 1963 г. започва преподавателска кариера в Университета в Рътгърс (Rutgers School of Law), където преподава до 1972 г. Там създава първото специализирано списание за правата на жените - Women's Rights Law Reporter, чието издаване продължава и днес.

По покана на декана на Колумбийския университет Рут Бейдър Гинсбърг се завръща в своята alma mater през 1972 г. като първата жена, която е назначена за щатен професор по право. В десетилетието между 1970 г. и 1980 г. се отдава на работа в защита на равенството между половете и в съавторство

---

¹ в превод на Симеон Стойчев, под редакцията на Мирослава Тодорова.

публикува един от първите сборници със съдебна практика в областта на дискриминацията по полов признак, (Davidson, Kenneth; Ginsburg, Ruth Bader; Kay, Herma Hill; Text, cases, and materials on sex-based discrimination, West Publishing Company, 1974). Публикацията на избраната съдебна практика има съществено значение за развитието на правното образование в Щатите. Богатото съдържание на сборника обосновава необходимостта от въвеждането на самостоятелен предмет за правата на жените – тема, която до средата на седемдесетте години на предходното столетие е табу за повечето университети. Така прощаващата дисциплина се сдобива с второто си систематично издание след книгата на проф. Лео Кановиц, публикувана година по-рано (Kanowitz, Leo; Sex Roles in Law and Society: Cases and Materials, University of New Mexico Press, 1973).

Научната кариера на Рут Бейдър Гинсбург е съпътствана от многообразна адвокатска практика. Сблъсъкът ѝ с дискриминацията по полов признак я мотивира да се специализира в отстояването на правата на мъже и жени, които са жертва на несправедливо неравно третиране по полов признак. Като един от съзуредителите на Проекта за правата на жените (Women's Rights Project) към неправителствената организация Американски съюз за граждански свободи (American Civil Liberties Union) води множество дела в защита на правата на жените.

Активната ѝ адвокатска кариера е белязана от няколко съществени успеха в производства пред Върховния съд на Щатите, където успява да спечели пет от общо шест дела. Значителният принос, който работата ѝ има за развитието на правата на жените, може да бъде установен още от първото ѝ дело пред Върховния съд - Sally M. Reed v. Cecil R. Reed, 404 U.S. 71, където успява да убеди върховните съдии за първи път да разширят приложението на Четиринадесетата поправка, гарантираща равното третиране спрямо случаите на неравно третиране по полов признак/ Случаят се отнася до назначаването на управител на наследствено имущество, оставено от сина на Сали и Сесил Рийд. И двамата родители поотделно подават молба до съда да бъдат назначени като управители на наследственото имущество, като в този случай щатският закон дава предпочитание на мъжа пред жената. Сали Рийд обжалва постановеното въз основа на тази разпоредба решение, като делото стига до Върховния съд, където я представлява Рут Бейдър Гинсбург. Единодушното решение на Върховния съд намира щатския закон, даващ предпочитание на мъжа пред жената, за противоконституционен, поради противоречието му с Четиринадесетата поправка и връща делото за ново разглеждане/.

2.2. Съдийска кариера

Адвокатската ѝ кариера приключва през пролетта на 1980 г., когато президентът Джими Картер я назначава за федерален апелативен съдия в Апелативния съд в Окръг Колумбия, където правораздава в продължение на 13 години. В този период продължава да публикува статии в правните списания и да изнася публични лекции пред студенти.

През 1993 г. съдията във Върховния съд Байрн Уайт се оттегля след повече от 31 години служба. Администрацията на президента Клинтън номинира за заемането на поста Рут Бейдър Гинсбург, чието изслушване минава под знака на някои умишлено премълчани отговори по хипотетични въпроси за бъдещата ѝ практика като съдия по случаи, свързани с правото на аборт, правата на жените, отделянето на църквата от държавната власт. По време на изслушването си в Сената еднозначно заявява: „Ако тук трябва да репетирам какво бих казала и как бих размишлявала по подобни въпроси, ще действам безразсъдно“. Независимостта, която отстоява, последователната ѝ и безупречна професионална кариера бързо ѝ спечелват симпатиите на мнозинството в Сената, където кандидатурата ѝ е потвърдена с 96 на 3 гласа.

Практиката ѝ във Върховния съд е белязана от множество решения, като ключови са:

1. United States v. Virginia, 518 U.S. 515 (1996) – пише становището на мнозинството, което намира за противоконституционна практиката на Военния институт във Вирджиния да приема единствено мъже;

2. M.L.B. v. S.L.J., 519 U.S. 102 (1996) – намира за противоконституционно решението на въззивния съд в щата Мисисипи, с което се отказва разглеждане на въззивна жалба срещу решение за прекратяване на родителски права поради липсата на достатъчно средства за заплащане на съдебни такси;

3. Burwell v. Hobby Lobby Stores, Inc., 573 U.S. (2014) – в особеното мнение към решението критикува мнозинството като заявява, че „В решение с изумителен размах Съдът приема, че търговците, включително корпорациите, заедно със съдружията и едноличните търговци, могат да изберат да не приложат всеки закон (с изключение на данъчните закони), който намерят за несъвместим с своите искрени религиозни вярвания”.

4. King v. Burwell, 576 U.S. (2015) – успява да убеди мнозинството да отхвърлят жалбата за обявяване за противоконституционни текстове от Закона закрила на пациента и достъпното здравеопазване (Patient Protection and Affordable Care Act);

Решителността ѝ да отстоява справедливостта и да продължава да работи във Върховния съд не са възпрепятствани от няколко сериозни здравословни проблема. През 1999 г. я диагностицират с рак на

дебелото черво, а през 2009 г. получава диагнозата рак на панкреаса. През 2014 г. се налага да ѝ бъде поставен стент в дясната коронарна артерия. В нито един момент лечението не я отделя за продължително време от активната ѝ работа в съда, където остава да работи дори в най-тежките ѝ в здравословен план моменти. На 82-годишна възраст често пъти я съветват да се оттегли, но все още бистрият ѝ ум и желанието ѝ за работа ѝ дават основание да отхвърли всяка подобна идея.

Мартин Бъбаров

***

Бележките, които съм подготвила, се отнасят до ролята на особените мнения в съдебната система на САЩ по принцип и, в частност, във Върховния съд на САЩ. Това е тема, върху която ми се е налагало не рядко да разсъждавам през последните сесии.

По време на изслушванията за утвърждаване на неговата кандидатура през 2005г. нашият председател на Върховния съд изрази своето възхищение от четвъртия председател на Върховния съд на нацията – Джон Маршал (John Marshall), един от кандидатите за титлата най-велик председател на Съда в историята на САЩ. Нашият председател вероятно се възхищава преди всичко на несравнимата способност на председателя Маршал да постига консенсус сред колегите си. По време на мандата му, който продължава от 1801 г. до 1835 г., съдът говори с един глас през голямата част от времето. Две от нещата, които допринасят за успеха на Маршал в ранните години на неговия мандат, са, първо, че всички членове на съда всеки път отсядат и вечерят заедно в една и съща къща за настаняване, когато се събират в столицата. Второ, понякога след вечерята, последвана от Madeira², председателят на Върховния съд се нагърбвал доброволно да напише мотивите по повечето дела.

През първата година начело с председателя на Върховния съд Робъртс (Roberts), която беше и последна сесия за съдия О'Конър, изглеждаше, че надеждата на новия председател за повече единодушие може да бъде реализирана. В сесията 2005/2006 г. 45 % от делата, които приехме за разглеждане, бяха решени с пълно единодушие, по едно имаше особено мнение, а по 55 % имаше единодушие по отношение на крайния резултат.³ В последната сесия – 2008/2009 г., това рязко се промени. Без съдия О'Конър на заседателната маса, Съдът говореше в един глас само в 19 % от 79 решения (15), постановени по време на сесията, и постигна единодушие по отношение на крайното решение само в малко под 30 % (26) от диспозитивите.⁴

По принцип, когато решенията на Съда се произнасят в залата, единствено мотивите на мнозинството се излагат накратко. Отделните мнения – становища или особени мнения, се отчитат, но не се преразказват. По тази причина едно особено

---

² Върховен съдия, Върховен съд на САЩ. Презентация пред Харвардския клуб във Вашингтон (Harvard Club of Washington, D. C.) на 17 декември, 2009. Всички права запазени © 2010 от Hon. Ruth Bader Ginsburg.

Вид португалско вино – бел. прев.

³ Статистика на Върховния съд за октомврийската сесия 2005 г., SCOTUSBlog, <http://www.scotusblog.com/archives/OpinionBreakdownFinal.pdf> (последно прегледана на 26 септември 2010 г.).

⁴ Статистика на Върховния съд за октомврийската сесия 2008 г., SCOTUSBlog (30 юни 2009 г.), <http://www.scotusblog.com/wp-content/uploads/2009/07/summary-memo-final.pdf>.

мнение, което е представено устно, незабавно привлича вниманието. То дава знак, че от гледна точка на несъгласните съдии становището на Съда е не само грешно, но представлява и жертва на крайна заблуда. След малко ще представя няколко такива примера.

Бих искала да подчертая, че нашата практика за представяне на особените мнения изобщо не е общоприета. В гражданскоправната традиция, която доминира в Европа, както и в държавите, някога контролирани от континентална сила, съдилищата, поне тези в обикновената съдебна йерархия, постановяват колективни мнения, изготвени в стилизиран, безличен език. Авторът на съдебното решение нито е посочван, нито може да бъде идентифициран по някакъв начин. Ако има несъгласие, както понякога се случва, то не се разкрива.

Британската традиция на общото право е поставена на точно противоположния полюс. По принцип в тази традиция при обжалване въобще няма такова нещо като „мотиви на съда“. Вместо това съдиите, разглеждащи делото, съставят техни собствени становища, които, взети заедно, разкриват становището на съда. Промени в британската практика и някои европейски съдилища сближиха тези различни системи. Европейският съд по правата на човека със седалище в Страсбург например публикува подписани особени мнения.⁵ Освен това в някои от конституционните съдилища, създадени след Втората световна война, особените мнения се публикуват. Но като цяло тази историческа традиция продължава своето съществуване.

Нашата система се намира по средата между континенталния и историческия британски модел. В ранните дни на нашето национално съществуване Върховният съд на САЩ, също като своя британски еквивалент, е постановявал решенията *seriatim*. Всеки върховен съдия е говорил от свое име, освен в случаите на постановяване на съкратено съдебно решение.⁶ Джон Маршал обаче е считал практиката „всеки за себе си“ за неразумна.⁷ На нейно място той е установил нова традиция, при която решенията се обявяват в единно становище на Съда, което (както по-рано споменах) по принцип е било писано от самия него. Становищата, които говорят от името на целия Съд, остават правило в САЩ и до днес. Но, за разлика от гражданскоправните системи и в съответствие с британската традиция, всеки член на Съда има правомощието да постанови отделно свое становище.

Това, което е правилно за една система и общество, може да не е правилно за друга. В гражданскоправните системи се счита, че безличното, стилизирано съдебно решение и забраната за особените мнения подхранват общественото мнение, че правото е надеждно, стабилно и сигурно. Традицията на общото право, от друга страна, насърчава независимостта на отделния съдия да говори от свое име и прозрачността на съдебния процес.

Без съмнение, както председателят на Върховния съд Робъртс каза по време на утвърдителните изслушвания, Върховният съд на САЩ може да заслужи повече

---

⁵ M. D. Kirby, *Judicial Dissent – Common Law and Civil Law Traditions*, 123 L. Q. REV. 382, 395 (2007), достъпно на http://www.hcourt.gov.au/speeches/kirbyj/kirbyj_06.pdf.

⁶ Вж. например *Chisholm v. Georgia*, 2 U. S. (2 Dall.) 419 (1793).

⁷ Вж. Karl M. ZoBell, *Division of Opinion in the Supreme Court: A History of Judicial Disintegration*, 44 CORNELL L.Q. 186, 193 (1959).

уважение и да предоставя по-ясни насоки, когато говори с един глас. Аз съм съгласна, че върховен съдия, който обмисля дали да постанови особено мнение, винаги трябва да се запита дали това становище или особено⁸ мнение е наистина необходимо. Да вземем предвид допълнителната тежест, носена от единодушното решение на Съда по *Brown v. Board of Education*.⁹ В този случай всичките девет върховни съдии подписаха единно становище, като по този начин ясно показаха, че Конституцията не толерира законодателно наложена сегрегация в националните ни училища.¹⁰

В подкрепа на ползата на особените мнения бих искала да спомена на първо място тяхното вътрешно институционално въздействие. Моят опит говори, че няма нищо по-добро от едно впечатляващо особено мнение, което да предизвика автора на становището на мнозинството да прецизира и поясни неговия първоначално разпространен проект. Един пример – делото *Virginia Military Institute (VMI)*, решено от Съда през 1996 г., според което отказът на VMI да приема жени нарушава клаузата за защита на равнопоставеността на 14-тата поправка на конституцията.¹¹ На мен се падна да пиша становището на съда. Последният вариант, който беше публикуван, беше многократно по-добър от първата, втората и поне още 12 чернови благодарение на впечатляващото особено мнение на съдия Скалиа (*Scalia*)¹².

Понякога, след като бъде написано, особеното мнение не се обявява от неговия автор. На непубликуваните особени мнения на съдия Луис Дембиц Брандейс (*Louis Dembitz Brandeis*) беше посветен цял том.¹³ Той е оттеглял своите особени мнения, ако мнозинството смекчи своето становище, или, дори в случаите, в които не успява да промени нищо, ако счита, че становището на съда е с ограничено значение и е малко вероятно да нанесе реална вреда по бъдещи дела.

Понякога, по мои изчисления не повече от четири пъти в дадена сесия, особеното мнение е толкова убедително, че привлича необходимия брой гласове, за да се превърне в решение на Съда. Веднъж аз имах челния опит да напиша особено мнение от мое име и от името на още един върховен съдия. Постепенно то се превърна в становище на съда, като само 3-ма от моите колеги постановиха особено мнение

---

⁸ Concurring opinion (становище - присъединяващо се (подкрепящо) особено мнение) – в англосаксонската правна доктрина се прави разлика между особени мнения в подкрепа (concurring) или срещу (dissenting) становището (решението) на мнозинството. Подкрепящото особено мнение изразява съгласието на подписалите го съдии с крайното решение по делото, но дава различни или допълнителни мотиви за това решение. В съвременната българска практика особените мнения от последния вид се наричат също становища. – бел. прев.

⁹ 347 U. S. 483 (1954).

¹⁰ Виж Justice Ruth Bader Ginsburg, *Brown v. Board of Education in International Context*, 36 Colum. Hum. Rts. L. REV. 493 (2005).

¹¹ *United States v. Virginia*, 518 U. S. 515 (1996).

¹² Съдия Антонин Скалиа (*Antonin Scalia*) е съдия във Върховния съд на Съединените щати. Роден е на 11 март 1936 г. в Трентън, Ню Джърси. През 1953 г. е приет в Университета Джорджтаун (*Georgetown University*) във Вашингтон, където през 1957 г. завършва с отличие и *summa cum laude* бакалавърска степен по история. След завършването си продължава обучението си в Юридическия факултет на Харвард (*Harvard Law School*). През 1982 г. е назначен за съдия в апелативния съд. През 1986 г. е номиниран от президента Рейгън за съдия във Върховния съд на САЩ. Като върховен съдия се счита за един от най-изтъкнатите правни мислители на своето поколение и най-виден член на консервативното мнозинство в съда.

¹³ Alexander Bickel, *The Unpublished Opinions of Mr. Justice Brandeis* (1957).

срещу него.

Дали остро написаните особени мнения създават трайни разриви? Съдия Скалиа се изказа любезно по този въпрос. Той заяви: „Съмнявам се, че двама върховни съдии са влизали в противоречия по своите становища по-често или по-остро, отколкото ние с моя бивш колега съдия Уилям Бренан (William Brennan). Аз обаче винаги съм го считал за един от моите най-добри приятели в съда, и мисля, че това чувство беше взаимно.“¹⁴ Същото може да се каже днес за моето приятелство със съдия Скалиа.

Описвайки влиянието на особени мнения извън съда, председателят на Върховния съд Хюс казва: „Особеното мнение в съд от последна инстанция е апел... към интелигентността на бъдещия ден, когато едно следващо решение е възможно да поправи грешката, за която несъгласният съдия е убеден, е допусната, защото съдът е бил подведен.“¹⁵

Класически пример за становище, „което апелира към интелигентността на бъдещия ден“, е това на съдия Бенджамин Къртис (Benjamin Curtis) в неговото особено мнение по злополучното днес решение на Съда от 1857 г. *Dred Scott v. Sandford*.¹⁶ Съдът в *Dred Scott* решава със 7 на 2 гласа, че хората от африкански произход, чиито прадеди са докарани в САЩ като роби, никога не могат станат граждани на тази държава. Съответно, афроамериканец не може да се възползва в свободен щат от компетентността на федералния съд въз основа на различното си гражданство (*diversity-of-citizenship jurisdiction*), за да защити свободата си от робство. Съдия Къртис изразява своето несъгласие в особено мнение, което е забележително за времето си. При създаването на нашата нация, пише той, афроамериканците са били „граждани на поне 5 щата, и така във всяко отношение – част от народа на Съединените щати“ и по този начин са „сред тези, за които и за чиито наследници, конституцията е била приета и установена.“¹⁷

Друг пример е първото особено мнение на съдия Харлан (Harlan) в *Civil Rights Cases*.¹⁸ Съдът в това решение от 1883 г., е отменил федералния закон, даващ право на „гражданите от всяка раса и цвят на кожата“ на „пълно и равно ползване“ на всички видове транспорт и места за публично отсядане.¹⁹ Ако 13-тата и 14-тата поправка на конституцията трябва да се приложат „в съответствие с целите, с които... те са били приети,“ пише съдия Харлан, „не може в тази република да съществува никаква класа от хора, която на практика да бъде подчинена на друга класа“.²⁰

Особените мнения от този вид, както съдия Скалиа правилно е отбелязал, „увеличават, а не намаляват престижа на Съда.“²¹ Той обяснява, че „когато историята показва, че едно от решенията на Съда е било наистина ужасяваща грешка,

---

¹⁴ Antonin Scalia, *Dissents*, 13 Oah Mag. History 18, 22 (1998), достъпно на <http://www.oah.org/pubs/magazine/judicial/scalia.html>.

¹⁵ Ruth Bader Ginsburg, *Remarks on Writing Separately*, 65 Wash. L. Rev. 133, 144 (1990) (цит. по Charles Hughes, *The Supreme Court of the United States* 68 (1936)).

¹⁶ 60 U. S. (19 How.) 393 (1857).

¹⁷ Пак там на с. 582 (Curtis, J., особено мнение).

¹⁸ 109 U. S. 3 (1883).

¹⁹ Пак там на с. 9.

²⁰ Пак там на с. 62 (Harlan, J., особено мнение)

²¹ Scalia, по-горе бел. № 10, на с. 19.

успокояващо е... като погледнем назад, да видим, че поне един от върховните съдии ясно е предвидил опасността и е изразил, най-често красноречиво, своите опасения.²²

Въпреки че съдия Скалиа не би се съгласил с мен за следващия пример, бих поставила в същата категория и особеното мнение на съдия Брейър (Breyer) по делата за интеграция *Seattle and Jefferson County, Kentucky school*.²³ По тези дела Съдът е отменил плановете за прехвърляне на ученици, изготвени от градските власти, за да се противопоставят на ресегрегацията на местните публични училища. Въпросът е бил дали местните общности имат свобода на действие да използват расови критерии, за да насърчават расова образователна интеграция от вида на тази, предвидена в решението по делото *Brown v. Board*. Съдът решава с пет на четири гласа, че Конституцията поставя забрана пред тази усилия на училищните бордове за предотвратяване на ресегрегацията.

В обширното си особено мнение съдия Брейър стига до следното заключение: „Същият училищен район, който някога е избягвал интеграцията, сега копнее за нея... Те са поискали от нас да не отнемаме от техните ръце инструментите, които са използвали, за да премахнат расовата сегрегация от техните училища... Последният половин век е бил свидетел на голям напредък по отношение на расовото равенство, но все още не сме изпълнили обещанието на *Brown*. Да отменим плановете, предмет на този съдебен контрол, е да поставим под заплаха обещанието на *Brown*... Това е решение... за което съдът и нацията ще съжаляват.“²⁴

От сесията 2007/2008 г. бих открила като особено мнение, „апелиращо към интелигентността на бъдещия ден“, критиките на съдия Стивънс (Stevens) и съдия Брейър, отправени към решението на Съда по *District of Columbia v. Heller*.²⁵ Мнозинството реши, че 2-та поправка на Конституцията прокламира и защитава правото на притежание на пистолети в собствения дом с цел самозащита. Несъгласните тълкуват конституционното изменение като установяващо правото „на пазене и носене на оръжие“ само във връзка със службата на нацията в непрофесионалната войска.²⁶

Друг жанр особени мнения цели да привлече непосредствено общественото внимание и по този начин да предизвика законодателна промяна. Подходящ пример може би е особеното мнение, което аз обобщих в съдебната зала през 2007 г. по делото на *Lilly Ledbetter*.²⁷ Ледбетър (Ledbetter) е работила като регионален мениджър на завода за гуми Goodyear в Алабама. През 1997 г. тя е единствената жена, която заема такъв пост в Goodyear.²⁸ Нейната начална заплата (през 1979 г.) е била в съответствие със заплатите на мъжете, изпълняващи сходна дейност. Но с времето нейната заплата изостава. В края на 1997 г. има разлика между 14-15 % между заплащането на Ледбетър и заплатите на 15-те ѝ колеги мъже.²⁹ Федералните съдебни

---

²² Пак там.

²³ *Parents Involved in Cmty. Sch. v. Seattle Sch. Dist. № 1*, 551 U. S. 701 (2007).

²⁴ Пак там на с. 868 (Breyer, J., особено мнение).

²⁵ 128 S. Ct. 2783 (2008).

²⁶ Пак там на с. 2822 (Stevens, J., особено мнение); Пак там на с. 2847 (Breyer, J., особено мнение).

²⁷ *Ledbetter v. Goodyear Tire & Rubber Co.*, 550 U. S. 618 (2007).

²⁸ Пак там на с. 643 (Ginsburg, J., особено мнение).

²⁹ Пак там.

заседатели отсъждат, че „е по-вероятно [Goodyear да] плаща [на Ледбетър] неравна заплата заради нейния пол.“³⁰ Върховният съд отменя това решение поради това, че Ледбетър е предявила иска си твърде късно.

Ледбетър е била длъжна според Съда да подава искове за дискриминация всеки път, щом Goodyear не приведе размера на заплатата ѝ съразмерно със заплатите на колегите ѝ мъже. За всяко годишно заплащане, както постанови Съдът, което не е оспорено своевременно (в рамките на 180 дни), е изтекъл допустимият срок и искът остава отвъд пределите на всякаква защита по Глава VII на нашия основен закон, забраняващ трудовата дискриминация.

Решението на Съда, както отбелязах от името на четиримата несъгласни съдии, пренебрегва реалните трудови практики, които глава VII има за цел да урежда – „Съдете се отрано“, съветва мнозинството, макар да е несигурно дали тъкмо дискриминацията е причината за разликата в заплащането, която сега започвате да усещате, и в момент, в който вие може и да не знаете, че мъжете получават повече за същата работа. (Разбира се, вие най-вероятно ще загубите такова преждевременно и не съвсем обосновано оспорване.) Ако се съдите чак когато разликата в заплащането стане постоянна и достатъчно голяма, за да имате основание за предявяване на основателен иск, на вас ще ви бъде отказана защита поради просрочието, установено от Съда. Тази ситуация, както посочих аз, не може да е това, което Конгресът е целял, когато е забранил в Глава VII дискриминацията въз основа на раса, цвят на кожата, религия, пол или национален произход в работните места на тази нация. „Топката е в полето на Конгреса“, написах аз, „да поправи скъперническото тълкуване на Глава VII от страна на [Върховния] Съд.“³¹ Конгресът отговори дни след решението на Съда. В Камарата на представителите и в Сената бяха внесени законопроекти за изменение на Глава VII, така че да е ясно, че всяка заплата, която жена в положението на Ледбетър получава, подновява дискриминацията и подновява времето, в което може да се заведе дело.³² В началото на 2009 г. Конгресът прие Законът Лили Ледбетър за справедливо заплащане (*Lilly Ledbetter Fair Pay Act*),³³ а президентът Обама подписа поправката, като един от първите му актове след встъпването му в длъжност.

За да обобщим: макар да ценя стойността на единодушните решения, аз ще продължавам да изразявам своето несъгласие, когато става дума за важни въпроси. Подчертавам, че става дума за *важни* въпроси, защото се опитвам да следвам съвета на съдия Брандейс. Той предупреждава, че „в повечето дела по-важно е приложимото право да бъде установено, отколкото да бъде установено правилно.“³⁴ Бихме могли да сложим в тази категория неясната разпоредба на дадена сложна законодателна уредба, като например – Кодекса за вътрешните приходи (*Internal Revenue Code*) или Закона за гарантиране на пенсионния доход на служителите (*Employees' Retirement Income Security Act*).

---

³⁰ Пак там на с. 644.

³¹ Пак там на 661.

³² S. 1843, 110th Cong. (2007); H.R. 2831, 110th Cong. (2007).

³³ Lilly Ledbetter Fair Pay Act of 2009, Pub. L. No. 111-2, 123 Stat. 5 (кодификация съгласно изменение в 42 U. S. C. § 2000e-5(e)).

³⁴ *Burnet v. Coronado Oil & Gas Co.*, 285 U. S. 393, 406 (1932) (Brandeis, J., особено мнение).

По въпроса кога да се примирим с гледната точка на мнозинството и кога да заемем независима позиция Джон П. Франк (John P. Frank) през 1958 г. е написал за модела, създаден от Брандейс:

„Брандейс е бил велика институционална личност. Той е осъзнал, че... произволните особени мнения... отслабват институционалното влияние на Съда и по този начин осакатяват фундаменталната му задача. Особените мнения... трябва да се пазят за най-важните въпроси, иначе Съдът би изглеждал нерешителен и свадлив.... Да се откажеш от някои [от собствените си] особени мнения е върховен пример за саможертвата [на Брандейс] в името на силата и последователността на Съда. И той е получил своята награда – неговите изстрели са били още по-тежки, защото той е подбирал своите битки.“³⁵

В годините, в които имам привилегията да служа в Съда, аз се надявам, че ще се ползвам от плодовете на тази мъдрост, подбирайки собствените си битки.

---

³⁵ John P. Frank, Book Review, 10 J. LEGAL EDUC. 401, 404 (1958) (коментар на BICKEL, по-горе бел. 9).